

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNAEILD

FUNDUR VÍSINDAMANNARÁÐS ALMANNAVARNA

Dags: 27.02.2015

Kl.: 09:30

Staðsetning: Björgunarmiðstöðin í Skógarhlíð.

Fundarefni: Umbrotin í Bárðarbungu

Fundinn sátu: Vísindamenn frá Veðurstofu Íslands og Jarðvísindastofnun Háskólans, ásamt fulltrúum frá almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, Umhverfisstofnun og Embætti Sóttvarnarlænis.

Meginefni fundar

- Eldgosið í Holuhrauni
- Loftgæði
- Sviðsmyndir

Fundargerð

- Mjög illa hefur sést til gosstöðvanna í Holuhrauni síðustu daga vegna veðurs. Gervitunglamyndir síðustu dægrin staðfesta þó að gos sé enn í gangi.
- Áfram dregur úr jarðskjálftavirkni í Bárðarbungu. Stærsti skjálftinn frá því á þriðjudag mældist M2,5 í gær fimmtudag, 26. febrúar, kl. 01:59. Aðrir skjálftar voru minni en M2,0. Alls hafa mælst rúmlega 50 skjálftar í Bárðarbungu frá því á þriðjudag. Ekki hefur mælst skjálfti yfir M3,0 að stærð frá því 21. Febrúar og ekki yfir M5,0 að stærð frá 8. janúar.
- Í kvikuganginum hafa mælst um 60 skjálftar frá því á þriðjudag. Þeir stærstu mældust M1,4 og M1,3 að stærð. Rétt er að taka fram að það er mjög háð veðri hve margir smáskjálftar mælast.
- Sig öskju Bárðarbungu í síðustu viku var um 5 cm á dag að teknu tilliti til ísskriðs inn að miðju öskjunnar.
- GPS mælingar við Vatnajökul sýna áframhaldandi hægar færslur í átt að Bárðarbungu, í samræmi við að kvika flæði enn undan bungunni.
- Við Tungnafellsjökul voru 5 skjálftar, sá stærsti M1,7 að stærð. Við Öskju og Herðubreið mældust um 25 skjálftar, sá stærsti mældist M2,3 að stærð í Öskju í gær kl. 05:42.
- Sjálfvirkur gasmælir á Blönduósi mældi $500 \mu\text{gr}/\text{m}^3$ af SO₂ í gær.
- Loftgæði:
 - Í dag (föstudag) eru líkur á að vart verði við gasmengun frá eldgosinu í Holuhrauni á svæðunum suðaustur af eldstöðinni, en síðdegis berst mengunin einnig til vesturs og suðvesturs. Á morgun (laugardag) berst hugsanleg gasmengun til suðvesturs og suðurs.
 - Spá um gasdreifingu er að finna á vefsíðu Veðurstofu Íslands. Annarsvegar textaspá: [Gas spá](#) og hins vegar sjálfvirk [Gas líkan](#). Veðurstofan og Umhverfisstofnun biður fólk að [Skrá mengun](#), verði það hennar vart og þeim áhrifum sem það verður fyrir.
 - Hægt er að fylgjast með mælingum á loftgæðum á síðunni www.loftgaedi.is Þar eru einnig aðgengileg gögn frá handmælum sem eru víða um land.
- Leiðbeiningar:
 - Ef fólk finnur fyrir óþægindum er mælt með að halda sig innandyra, loka gluggum, auka kyndingu og slökkva á

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

ALMANNAVARNADEILD

loftræstingu. Gott er að lofta vel út þegar loftgæði eru góð. Fólk sem finnur fyrir óþægindum er hvatt til þess að hafa samband við sína heilsugæslustöð. Tafla um viðbrögð við loftmengun hefur verið birt á vef Umhverfisstofnunar www.ust.is. Hægt er að fylgjast með mælingum á loftgæðum á síðunni www.loftgaedi.is Veðurstofan birtir textaspár á vef sínum og viðvaranir eftir því sem aðstæður breytast.

- Tilmæli og leiðbeiningar má finna hjá [Umhverfisstofnun](#) og [Embætti landlæknis](#), m.a. töflu um [rétt viðbrögð](#).
- Veðurstofan birtir spár um útbreiðslu brennisteinstvíldis á vef sínum eins og greint er frá hér að ofan og þær eru einnig lesnar með veðurfregnum í útvarpi. Leitast er við að koma spánum til skila í sjónvarpsveðurfréttum.
- Umhverfisstofnun hefur dreift handmælum víða um land til að bæta upplýsingaöflun um dreifingu mengunarinnar og niðurstöðurnar má sjá bæði á vef hennar og Veðurstofunnar.
- Hægt er að senda inn fyrirspurnir og upplýsingar til Umhverfisstofnunar vegna loftmengunar á netfangið gos@ust.is Umhverfisstofnun óskar sérstaklega eftir upplýsingum frá fólki sem hefur orðið vart við mikla mengun; hvar það var statt, tímasetningu, lýsingu á gasmekki, eins og lit og skyggni, og lýsingu á áhrifum (sviði í augum o.s.frv.).

- Gosið hefur staðið yfir í bráðum hálf t. Verulega hefur dregið úr hraunflæði í Holuhrauni og hægt á sigráða öskju Bárðarbungu. Þrír möguleikar eru taldir líklegastir um framvinduna:
 - Gosið í Holuhrauni heldur áfram þar til öskjusig í Bárðarbungu hættir. Gosið gæti hætt á næstu vikum en ekki er hægt að útiloka að lítið gos geti haldið áfram í marga mánuði enn.
 - Gosvirgni færir til suðurs undir Dyngjujökul og veldur jökulhlaupum og gjóskufalli. Einnig er mögulegt að sprungur opnast annars staðar undir jöklinum. Ef slíkt gos yrði langvinnt gæti það breyst í hraungos.
 - Gos í öskju Bárðarbungu. Slíkt gos gæti brætt mikinn ís og valdið verulegu jökulhlaupi. Öskufall gæti orðið nokkurt.

Ekki er hægt að útiloka aðrar sviðsmyndir.

- **Frá Veðurstofu Íslands:** Litakóði fyrir flug er áfram appelsínugulur fyrir Bárðarbungu.
- Næsti fundur Vísindamannaráðs verður þriðjudaginn 3. mars, 2015.

Ríkislögreglustjórnin almannavarnadeild www.almannavarnir.is www.avd.is Twitter: [@almannavarnir](https://twitter.com/almannavarnir)